

Gertruda Martyniak, Elżbieta Noworyta

Podborzany, pow. Strzelce Opolskie

Informator Archeologiczny : badania 5, 93-94

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

osynie grobowe przykryte było misą, natomiast grób popielnicowy bez obwarowania zawierał dwa naczynia ustawione dnem jedno wewnątrz drugiego. Odsłonięta jama spaleniskowa jak i wymionione skupiska skorup dostarczyły dosyć dużo ceramiki pochodzącej z naczyń kształtu jajowatego, baniastego i dwustożkowatego o powierzchniach gładkich i schropowaczonych. Na naczyniach wydobytych z grobów nie stwierdzono żadnej ornamentyki, natomiast niektóre fragmenty naczyń zebrane z powierzchni świrowni, posiadały ornament linii rytych w kształcie jodełki oraz linii sygnakowatych.

Na podstawie zebranego materiału zabytkowego omentarysko należy datować na okres halstański oraz wczesny okres lateński.

Badania będą kontynuowane.

PODBORZANY, pow. Strzelce Opolskie   Konserwator Zabytków Archeologicznych w Opolu

Badania prowadziły mgr Gertruda Martyniak
i mgr Elżbieta Noworyta. Finansował WKZ w Opolu.
Pierwszy sezon badań. Omentarysko z okresu
halstańskiego.

Stanowisko znajduje się we wsi Podberzany, na piaszczystym wzniesieniu, między zabudowaniami Gertrudy Rygoł, Jam Tomala i Maksymiliana Szlapy. Wykop założono w północnej części omentaryska, na polu Gertrudy Rygoł. Przebadano obszar o łącznej powierzchni 3,8 arów, odkrywając 15 grobów szkieletowych, 10 ciałopalnych oraz 13 obiektów, z których część to prawdopodobnie szczątki grobów rozwieszonych przez orkę. Większość grobów zalegała b. płytko, tuż pod warstwą orną o grubości od 10 do 25 cm.

Wśród przebadanych grobów najliczniejszą grupę stanowią szkieletowe. Wszystkie zorientowane były w przybliżeniu wzdłuż osi północ-południe. Szkielety przykryte były brukami kamiennymi lub spoczywały w obrębie obwarowania kamiennego zbudowanego najczęściej z płaskich płyt wapiennych ustawionych pionowo. Kości zachowały się słabo. W większości wypadków ich układ wskazywał, że szkielet leżał w pozycji wyprostowanej, głową skierowaną na północ. Wyjątki stanowią groby 18 i 21. W pierwszym z nich szkielet spoczywał najprawdopodobniej w pozycji półsiedzącej. Natomiast w grobie 21 z kształtu jamy oraz ułożenia kości długich wynikało, że zmarły pochowany był w pozycji skurczonej z głową na zachód.

Drugą grupę stanowią groby ciałopalne, wśród których stwierdzono 2 popielnicowe, 7 jamowych oraz 1, w którym część kości złożono

do przykrytej kamieniem popielnicy, część zaś rozsypano w obrębie prostokątnego obwarowania. Większość grobów ciałopalnych posiadała również bruki lub obwarowania kamienne.

Materiał zabytkowy /ceramika, przedmioty metalowe wykonane z brązu i żelaza/ raczej ubogi, w głównej mierze pochodził z grobów szkieletowych. Pozwala on datować cmentarzysko na okres halstaacki.

PODZAMCZE, pow. Zawiercie

patrz weseane średniowiecze

PRZEWŁOKA, pow. Słupsk
Stanowisko 1

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Koszalinie

Badania prowadzili mgr Adam Kukliński i mgr Franciszek J. Lachowicz. Finansował WKZ w Koszalinie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne ludności kultury wschodniopomorskiej z okresu halstaackiego.

Cmentarzysko odkryte przypadkowo podczas eksploatacji piasku usytuowane było na nieznanym płaskowyżu morenowym znajdującym się w odległości około 1 km na wschód od skraju zabudowań Ustki i około 80 m na północ od szosy Ustka Przewłoka. Zbadano obszar o łącznej powierzchni 1700 m², na którym odsłonięto 83 groby, 33 jamy i 8 skupisk ceramiki. Kopano na głębokości od 70 cm do 1 m pod powierzchnią. Przy czym obiekty archeologiczne występowały już na głębokości 20-35 cm pod powierzchnią tuż pod warstwą współczesnej próchnicy ornej. Z uwagi na płytkie zaleganie znaczna ilość pochówków była poważnie zniszczona orką. Przeważały groby popielnicowe z obwarowaniem kamiennym. Uwydłano też jeden grób jamowy czysty.

W grobach powszechnym był swyczaj pochówków jednostkowych. Tylko w kilku wypadkach stwierdzono w grobie po dwie popielnice. Popielnice wypełnione przepalonymi kośćmi ludzkimi przykryte były z wierschu misami bądź płaskimi pokrywami z wpuszczonymi szaładkami. W kilku wypadkach w grobach stwierdzono obecność przystawek w postaci niewielkich naczynek, przeważnie dzbanuszków z utraconymi uchami. W niektórych grobach stwierdzono obecność śladów spalenizny. Wśród ceramiki, silnie zresztą zniszczonej i zachowanej fragmentarycznie, większość stanowiły naczynia o baniastym schropowacym brzuścu i niskiej cylindrycznej gładzonej szyjce wypalone na kolor brunatny. Zdobione swykle u nasady szyjki dookołnym rzędem dołków palcowych. W kilku grobach wśród przepalonych kości znaleziono fragmenty silnie stopionych w ogniu przedmiotów brązowych zachowanych w postaci soplek i kuleczek,